

Betænkning afgivet af Socialudvalget den 30. marts 2006

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område
(Omkostningsbestemte takster for kommunale tilbud)
[af socialministeren (Eva Kjer Hansen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 25. januar 2006 og var til 1. behandling den 10. februar 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget.

Moder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring. Den 3. februar 2006 sendte socialministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget tre skriftlige henvendelser fra:

Familieplejen Danmark,
Landsforeningen af Opholdssteder, Botilbud og Skolebehandlingstilbud og
ni sociale institutioner

Socialministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 12 spørgsmål til socialministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret med undtagelse af spm. 12, som forventes besvaret inden 2. behandling. Nogle af udvalgets spørgsmål og socialministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget kan stemme for forslaget med følgende bemærkninger: Lovforslaget er begrundet med, at der skal skabes større gennemsækelighed i den offentlige takstfastsættelse og indbyrdes mellem de forskellige udbydere af tilbud efter serviceloven, at de private udbydere ikke skal stilles urimeligt ringe i konkurrencesituationen, og at målsætningen om adskillelse af myndighed og leverandør skal understøttes.

S er enig i disse begrundelser, og tager det derfor for givet, at lovforslaget implementeres således, at der reelt kan ske en sammenligning af selve takstfastsættelsen, og at brugerne tydeligt kan se, i hvilket omfang en udbyder nedsætter sin takst med baggrund i andre indtægter, herunder f.eks. reklameindtægter.

S har noteret sig, at socialministeren vil undersøge mulighederne for på et senere tidspunkt at udvide de forhold, der skal fremgå af Tilbudsportalen, og S vil derfor tæt følge udviklingen omkring Tilbudsportalen og ser frem til, at flest mulige tilbud og ydelser kommer med fra starten, da fraværet af flere ydelser er med til at modvirke den gennemsigtighed, der ellers lægges vægt på i lovforslaget.

S er bekymret for, at økonomisiden i takstfastsættelsen kan flytte fokus væk fra kvalitetssiden i indholdet, hvorfor S også vil følge denne udvikling, herunder især om kommunernes pligt til at give borgere det rigtige tilbud efterleves.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget støtter lovforslaget, som er et led i udmøntningen af kommunalreformen på det sociale område. Det er hensigtsmæssigt, at kommunalbestyrelserne skal beregne taksten for kommunale sociale tilbud på grundlag af et omkostningsbestemt beregningsprincip. Det vil give anledning til, at der skabes større gennemsigtighed med hensyn til prisen på tilbuddene, og det vil være gavnligt for konkurrencen mellem kommunale, regionale og private leverandører.

DF har gennemgået høringssvarene og har især bemærket, at DSI og Det Centrale Handicapråd er positive over for lovforslaget, men at de også har nogle kritikpunkter. For det første mener de, at en takst bør beregnes med udgangspunkt i både langsigtede basisomkostninger og en tillægstakst, der tager udgangspunkt i den enkeltes behov for særlig hjælp. For det andet mener de, at udgifter, der er relaterede til handicap, skal medtages i takstfastsættelsen.

DF har med tilfredshed noteret, at socialministeren har taget højde for disse kritikpunkter. Som det fremgår af bemærkningerne til høringssvarene, vil det fremgå af den kommende bekendtgørelse, at individuelle tilbud særskilt skal takstfastsættes, og af den kommende vejledning vil det fremgå, at det er vigtigt at huske driftsudgifter til hjælpemidler. Kritikken er hermed imødekommet.

Et *mindretal* i udvalget (SF og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Hans Andersen (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) Inge-Lene Ebdrup (V) nfm.
Inger Støjberg (V) Pia Kristensen (DF) fmd. Mia Falkenberg (DF) Tina Petersen (DF)
Tom Behnke (KF) Per Ørum Jørgensen (KF) Lotte Bundsgaard (S) Hüseyin Arac (S)
Karen Hækkerup (S) Lise von Seelen (S) Martin Lidegaard (RV) Bente Dahl (RV)
Villy Søvnald (SF) Line Barfod (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 142

Bilagsnr.	Titel
1	Hørings svar og høringsnotat, fra socialministeren
2	Henvendelse af 8/2 fra Landsforeningen af Opholdssteder, Botilbud og Skolebehandlingstilbud
3	Tidsplan over udvalgets behandling af lovforslaget
4	Henvendelse af 27/2-06 fra Familieplejen Danmark
5	Henvendelse af 17/3-06 fra ni sociale institutioner
6	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 142

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelse af 8/2-06 fra Landsforeningen af Opholdssteder, Botilbud og Skolebehandlingstilbud, til socialministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om særskilt takstfastsættelse af individuelle tilskud, til socialministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om en uddybende redegørelse for KL's kritikpunkter i hørings svaret, til socialministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om refusion og om afholdelse af udgifter til tilsyn med offentlige og private institutioner, til socialministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om kommuners mulighed for at købe en plads til »overtakst«, hvis der er behov for det, til socialministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om nedbringelse af takster i privat regi ved at indgå aftaler om reklameindtægter, til socialministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om påvirkning af takstfastsættelsen ved betaling for personlig service i tilbud, til socialministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om sikring af, at handelen med pladser gennemføres med udgangspunkt i borgernes behov, til socialministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm., om ministeren løbende vil overvåge prisudviklingen i takster for henholdsvis private og offentlige tilbud, til socialministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om kommentar til henvendelse af 27/2-06 fra Familieplejen Danmark, til socialministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm., om indtægter i form af betaling fra VISO skal medtages i takstfastsættelsen, til socialministeren, og ministerens svar herpå
12	Spm. om kommentar til henvendelse af 17/3-06 fra ni sociale organisationer, til socialministeren

4 af udvalgets spørgsmål til socialministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og svarene er optrykt efter ønske fra S.

Spørgsmål 6:

Ministeren bedes oplyse baggrunden for, at oplysningerne om »at individuelle tilskud særskilt skal takstfastsættes«, jf. høringsnotatet, kun kommer til at fremgå af bekendtgørelsen og ikke af selve loven? Ministeren bedes i den forbindelse give sin vurdering af de retssikkerhedsmæssige konsekvenser heraf.

Svar:

Ved valget mellem at regulere ved lov og ved bekendtgørelse indgår flere hensyn. Det gælder først og fremmest, hvilket detaljeringsniveau der ønskes for reglerne. Sædvanligvis vil mere detaljerede og tekniske regler findes i bekendtgørelsen.

Det har ingen betydning for rettigheder og forpligtelser for borgeren, om bestemmelsen fremgår af lov eller bekendtgørelse. Kun hvor en bestemmelse er i strid med anden lovgivning, har det betydning, om bestemmelsen fremgår af lov eller bekendtgørelse. Bekendtgørelser kan som bekendt ikke ændre lovtekst.

Spørgsmål 8:

Hvordan vil ministeren sikre, at handelen med pladser alene bliver gennemført med udgangspunkt i borgerens behov og ikke med udgangspunkt i en kommunal kassetænkning?

Svar:

Lovforslaget har til hensigt at skabe ensartethed og sammenlignelighed i prisfastsættelsen af alle sociale tilbud, uanset om der er tale om private, kommunale eller regionale tilbud.

Ensartetheden i prisfastsættelsen kombineret med offentliggørelsen af prisen på tilbuddene (Tilbudsportalen) giver kommunerne et langt bedre grundlag for at vælge mellem flere tilbud og borgeren en større sikkerhed for at få det rigtige tilbud. Spørgsmålet om kommunens forpligtelse over for borgeren fremgår af servicelovens materielle bestemmelser. Forpligtelsen er uændret.

Spørgsmål 10:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 27. februar 2006 fra Familieplejen Danmark, jf. L 142 – bilag 4.

Svar:

Familieplejen Danmark gør med henvendelsen opmærksom på, at begrebet »tilbud« kan blive opfattet for snævert.

Som jeg forstår henvendelsen, ønsker Familieplejen Danmark, at de opgaver, som Familieplejen Danmark løser for kommunerne, omfattes af takstlovsforslaget. Dermed ville der blive pligt for kommunerne til at beregne, hvor meget kommunens egen opgaveløsning koster.

Takstlovsforslaget – og Tilbudsportalen – understøtter den opdeling af kommunens opgaver i myndighedsudøvelse og leverandørvirksomhed, der er en forudsætning for, at private og offentlige tilbud kan sammenlignes. Takstlovsforslaget omfatter derfor ikke tilbud, som er en del af myndighedsudøvelsen.

Familieplejen Danmark leverer en ydelse til kommunerne, som i hovedsagen må henregnes til sagsbehandling, sagsoplysning og andre sagsforberedende skridt forud for en myndighedsafgørelse. Familieplejen Danmarks ydelser er således væsensforskellige fra de tilbud, som er omfattet af takstlovsforslaget. Desuden vil en beregning af prisen for kommunens egen løsning af de opgaver, som Familieplejen Danmark varetager, vanskeligt kunne lade sig gøre.